

Olsztyn, 27 listopada 2025 r.

PS-VI.431.3.22.2025.ICZ

Szanowna Pani
Jolanta Pilcek
Dyrektor
Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu
ul. Żeromskiego 19A
14-300 Morąg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, ul. Żeromskiego 19A, 14-300 Morąg. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierowała pani Jolanta Pilcek, która stanowisko Dyrektora Jednostki objęła z dniem 1 lipca 2010r.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie), w składzie:

Iwona Czmochowska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów, legitymacja służbowa nr 39/2019, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, oraz

Wioletta Sinkiewicz – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 70/2023, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.995.2025 z dnia 24 października 2025 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 3 listopada 2025 r. i zakończono w dniu 6 listopada 2025 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 10.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Planowanie i realizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49) – dalej jako ustawa wrispz, m.in. w świetle przepisu art. 122a ustawy wrispz oraz:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 395 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem,

- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 2809) – zwanej dalej KRiO.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

W treści ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / POW / Jednostka - co oznacza: Dom dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu,
2. Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu, panią Jolantę Pilcek,
3. Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
4. Wykaz dzieci / Wykaz - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
5. Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
6. diagnoza / diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
7. plan / plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wrispz oraz § 15 rozporządzenia,
8. karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
9. zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135 - 138 ustawy wrispz,
10. ocena / okresowa ocena - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wrispz,
11. IPU - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wrispz.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji (w tym dokumentów powstałych wcześniej, a mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą), analizę prowadzonej w Jednostce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora, oględziny Placówki oraz w oparciu o rozmowy przeprowadzone z dziećmi.

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Dom dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Morąskie Stowarzyszenie Wspierania Rodzin z siedzibą w Morągu, przeznaczoną dla 14 wychowanków.

Działalność kontrolowanej Jednostki określa:

- 1) Statut Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, przyjęty Uchwałą Nr 4 Zarządu Morąskiego Stowarzyszenia Wspierania Rodzin z dnia 6 listopada 2012 r. **/akta kontroli str. 1-3/**,
- 2) Regulamin Organizacyjny Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, przyjęty Uchwałą Nr 7 Zarządu Morąskiego Stowarzyszenia Wspierania Rodzin z dnia 9 grudnia 2019

roku, ze zmianami z dnia 28 grudnia 2020 r., 28 grudnia 2022 r. oraz z dnia 28 sierpnia 2024 r. **/akta kontroli str. 4-21/.**

Kontrolujący stwierdzili, że w Regulaminie określono między innymi zadania wychowawców oraz specjalistów. Nie wnosi się uwag do jego treści.

Praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce w okresie podlegającym kontroli realizowana była w szczególności w oparciu o:

- *Roczny plan pracy placówki opiekuńczo-wychowawczej w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu*, opracowywany na każdy rok kalendarzowy przez Dyrektora **/akta kontroli str. 22-52/**,
- *Plan pracy na miesiąc lipiec danego roku kalendarzowego, Plan pracy na miesiąc sierpień danego roku kalendarzowego oraz Plan zajęć w czasie ferii zimowych* – plany te stanowiły harmonogramy pracy w czasie wakacji oraz ferii zimowych **/akta kontroli str. 53-61/**,
- *Plan pracy pedagoga Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu*, opracowany przez pedagoga na dany rok kalendarzowy i zatwierdzony przez Dyrektora **/akta kontroli str. 62-67/**,
- *Plan pracy Psychologa w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu*, opracowany przez psychologa na dany rok kalendarzowy i zatwierdzony przez Dyrektora **/akta kontroli str. 68-71/**,
- *Procedury postępowania dla kadry pedagogicznej obowiązujące w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu w sytuacjach konieczności wsparcia psychologiczno-pedagogicznego* **/akta kontroli str. 72-73/**,
- *Procedury postępowania dla kadry pedagogicznej obowiązujące w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu w sytuacjach zagrożenia wychowanków demoralizacją* **/akta kontroli str. 74-88/**,
- *Procedury pełnienia opieki nad wychowankami w porze nocnej w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu* **/akta kontroli str. 89-91/**,
- *Procedury urlopowania podopiecznych Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu do domu rodzinnego* **/akta kontroli str. 92/**,
- *Procedury urlopowania podopiecznych Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu do rodzin zaprzyjaźnionych* **/akta kontroli str. 93/**,
- *Procedury odwiedzin osób z rodzin spokrewnionych lub rodzin zaprzyjaźnionych podopiecznych Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu* **/akta kontroli str. 94/**,
- *Procedury podawania leków podopiecznym Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu* **/akta kontroli str. 95/**,
- *Regulamin kieszonkowego Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu wraz z aneksem* **/akta kontroli str. 96-99/.**

W myśl § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, Placówka powinna zapewnić co miesiąc, wszystkim dzieciom powyżej 5 roku życia, kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Jej wysokość nie powinna być niższa niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której stanowi art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy w sprawie tj. kwotę w wysokości 45,51 zł. Regulamin kieszonkowego, przyjęty Uchwałą Nr 4/2024 Zarządu Morąskiego Stowarzyszenia Wspierania Rodzin z dnia 28 sierpnia 2024 r., określał, iż „wyjściową kwotą” kieszonkowego jest 40 zł oraz dodatkowo 20 zł miesięcznie na każdego wychowanka, pozostające do dyspozycji po ustaleniu z wychowawcą-koordynatorem.

Natomiast podczas rozmów z kontrolującymi wszyscy wychowankowie wskazywali, że otrzymują kieszonkowe w wysokości 40 zł miesięcznie. Potwierdziły to poddane analizie listy wypłat kieszonkowego za okres od stycznia 2024 r. do dnia podjęcia czynności kontrolnych, z których wynika, że dzieci w okresie od stycznia do września 2024 r. otrzymywały kieszonkowe w wysokości 30 zł miesięcznie, natomiast od września 2024 r. 40 zł miesięcznie. Kontrolującym przedłożono również listy wypłat dodatkowych kwot pobieranych przez wychowanków z przeznaczeniem na wyjazdy wakacyjne, obozy lub wycieczki szkolne **/akta kontroli str. 98-134/**. W ocenie kontrolujących tego typu dodatkowych kwot nie należy zaliczać jako kwot kieszonkowego, o którym mowa w Regulaminie kieszonkowego ponieważ nie są to kwoty wypłacane regularnie, co miesiąc, lecz okazjonalnie. Analiza przedłożonej podczas kontroli dokumentacji wykazała zatem, że Dyrektor nie dokonał zmian dotyczących wysokości kieszonkowego zgodnie z ogłoszoną w obwieszczeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, obowiązującą od 1 czerwca 2024 roku nową minimalną kwotą kieszonkowego tj. w wysokości 45,51 zł. Dyrektor zapytana o przyczynę wypłat kwoty kieszonkowego poniżej obowiązującej od 1 czerwca 2024 r. wysokości wskazała, iż wychowankowie „*otrzymują kieszonkowe w wysokości 40 zł miesięcznie i dodatkowo wychowawca pobiera dla każdego dziecka 20 zł miesięcznie. W sumie daje to kwotę 60 zł. Dzieci otrzymują również dodatkowe kieszonkowe podczas wakacji lub ferii, na wycieczki szkolne i organizowane przez placówkę. Dzieci nie wskazują tych dodatkowych kwot ponieważ nie zostały w tej kwestii odpowiednio uświadomione. (...) został wprowadzony od 1 listopada 2025 r. aneks do regulaminu i kwotą bazową będzie 60 zł.*” Ponadto Dyrektor wskazała, że „*przeprowadzono analizę wszystkich wypłat kieszonkowego dla wychowanków i wyrównano wynikającą z rozporządzenia MRPiPS w spr. Instytucjonalnej pieczy zastępczej, należne kieszonkowe*” **/akta kontroli str. 135-138/**. Powyższe potwierdziły przedłożone kontrolującym listy wyrównania kieszonkowego za okres od stycznia 2024 r. do czerwca 2025 r. stanowiące **akta kontroli str. 139-144**. Powyższa nieprawidłowość skutkowałą dysponowaniem przez dzieci (którym zmniejszono kieszonkowe z przyczyn nieprzestrzegania zapisów rozporządzenia), kwotami niższymi od kwoty wynikającej z przepisów (45,51 zł). Z uwagi na usunięcie skutków nieprawidłowości w toku kontroli odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych.

Kontrolujący, poza uwagami dotyczącymi Regulaminu kieszonkowego opisanymi powyżej, nie wnieśli uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Zgodnie z przedłożonym wykazem, stanowiącym **akta kontroli str. 145-147** w badanym okresie Placówką kierował Dyrektor, zatrudniony w niej w wymiarze 1/4 etatu. Dyrektora we wszystkich jego działaniach wspierała osoba pełniąca funkcję Zastępcy Dyrektora i jednocześnie wychowawcy, koordynatora oraz terapeuty biofeedback, zatrudniona w Jednostce w wymiarze 1/4 etatu.

Ustalono, że poza Dyrektorem i Zastępcą Dyrektora, na stanowiskach pracowników pedagogicznych, zatrudnionych było łącznie 6 osób. W dacie kontroli zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- wychowawca – koordynator – 3 osoby, łącznie w wymiarze 2 ½ etatu,
- starszy wychowawca – 1 osoba, łącznie w wymiarze 1 etatu,
- pedagog – 1 osoba, w wymiarze ¼ etatu,

- psycholog – 1 osoba, zatrudniona na podstawie umowy zlecenia (zatrudnienie przez Fundację ERBUD).

Analizie pod kątem posiadania kwalifikacji poddano akta osobowe kadry pedagogicznej zatrudnionej po dacie ostatniej kontroli problemowej przeprowadzonej w Jednostce przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, tj. po dniu 29 lipca 2022 r.

Kwalifikacje pracowników z Wykazu kadry pod poz. 1-4 oraz 7 sprawdzono podczas kontroli problemowej Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu, którą przeprowadzono w dniach 28-29 lipca 2022 r. (wystąpienie pokontrolne PSVI.431.3.18.2022.ICZ z dnia 8 sierpnia 2022 r.). Stwierdzono wówczas, że Zastępca Dyrektora zatrudniony był również w ramach 1/4 etatu na stanowisku pedagoga pomimo, że nie posiadał kwalifikacji zgodnych z art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy wrispz. Aktualnie stanowisko pedagoga zajmuje Prezes Stowarzyszenia Wspierania Rodzin w Morągu, posiadający wymagane ku temu kwalifikacje.

Analizie poddano natomiast akta osobowe pracowników z Wykazu kadry pod poz. 5, 6 oraz 7 zatrudnionych po dacie ww. kontroli problemowej. Stwierdzono, że zarówno Wychowawca – koordynator (z Wykazu kadry pod pozycją nr 7), wychowawca (z Wykazu kadry pod pozycją nr 5) a także psycholog (z Wykazu kadry pod poz. 6) posiadają odpowiednie wykształcenie, określone w art. 98 ust. 1 ustawy wrispz. W aktach osobowych każdej z tych osób znajdowało się także oświadczenie, potwierdzające spełnianie wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz, tj., że osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Analizie poddano natomiast akta osobowe wszystkich zatrudnionych pracowników pedagogicznych pod kątem posiadania aktualnych zaświadczeń lekarskich poświadczających brak przeciwwskazań do pełnienia powierzonych im funkcji, w myśl z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wrispz. Nie stwierdzając nieprawidłowości w tym zakresie.

Przepisy art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy wrispz (w przypadku Dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz (w przypadku pozostałych osób) wskazują, iż pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w placówce opiekuńczo-wychowawczej mogą pełnić swoje funkcje pod warunkiem, iż nie figurują w bazie danych Rejestru. Jednocześnie w myśl art. 7b ust. 2 ustawy wrispz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Wskazać należy również, że stosownie do przepisów art. 7b ust. 1 ustawy wrispz i art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2024 poz. 560) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed zatrudnieniem. Natomiast, w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wrispz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r., o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Kontrolujący poddali analizie akta osobowe wszystkich pracowników pedagogicznych Placówki pod kątem niefigurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o czym mówi art. 97 ust. 3 pkt 5a oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wripsz - poza Dyrektorem oraz jego Zastępcą, których akta w tym zakresie poddano analizie w toku kontroli problemowej przeprowadzonej w dniach 9-14 sierpnia 2024 r., nie stwierdzając nieprawidłowości w powyższym zakresie. Wszyscy pracownicy Placówki zweryfikowani zostali (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa) w ww. Rejestrze, co potwierdziły znajdujące się w ich aktach osobowych wydruki.

3. Dane dotyczące wychowanków

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, kontrolowana Jednostka prowadziła ewidencję dzieci, zawierającą wymagane przepisami prawa informacje **/akta kontroli str. 148-152/**. Analiza ewidencji oraz Wykazu dzieci (stanowiącego wyciąg z ww. ewidencji) wykazała, iż na dzień kontroli w Placówce na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 14 wychowanków. W dacie kontroli spełniony był zatem standard w zakresie dozwolonej liczby wychowanków w Placówce. Żaden z wychowanków nie przebywał w Placówce na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wripsz. Z dokumentacji wynika także, iż w badanym okresie żadne dziecko nie zostało przeniesione do innej placówki opiekuńczo-wychowawczej **/akta kontroli str. 153/**.

W badanym okresie żadne z dzieci nie zostało przysposobione, żaden wychowanek nie powrócił do rodziny biologicznej i nie został umieszczony w innej formie pieczy zastępczej **/akta kontroli str. 154/**.

Z Wykazu dzieci wynika, że na dzień kontroli 11 wychowanków przebywało w Placówce, 1 przebywał w internacie, 1 przebywał w SOSW i 1 wychowanek przebywał w młodzieżowym ośrodku socjoterapii i 1 w ośrodku leczniczym.

Ponadto z Wykazu dzieci wynika, że:

- 3 dzieci posiadało opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 9 wychowanków posiadało orzeczenie wydane przez zespół orzekający przy poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 10 podopiecznych uczęszczało na zajęcia do specjalistów poza Placówką tj. do: psychologa (4 wychowanków), pedagoga (5 wychowanków), logopedy (1 wychowanek), psychiatry (5 wychowanków), a na specjalistyczne terapie uczęszcza 5 wychowanków (m.in. hipoterapia, terapia w szpitalu psychiatrycznym),
- wszyscy wychowankowie korzystali ze wsparcia psychologa i pedagoga zatrudnionego w Placówce,
- 6 dzieci uczęszczało na zajęcia dodatkowe rozwijające pasje i zainteresowania.

Ustalono, iż w badanym okresie wsparciem asystenta objęto 2 rodziny biologiczne dzieci przebywających w Placówce. Z informacji Dyrektora wynika, że „w Placówce prowadzona jest praca z rodzinami naszych podopiecznych poprzez współpracę z asystentem rodziny, prowadzone przez pedagoga Placówki spotkania w ramach „Akademii dla Rodziców” oraz kontakt telefoniczny, pomoc w pisaniu wniosków np. do sądu, urzędów itp.”. Ustalono, że pedagog Placówki zawierał także z rodzicami kontrakt dotyczący zasad odwiedzin dziecka w placówce, sporządzany w obecności asystenta rodziny. Dokument ten podpisany był zarówno przez pedagoga, rodziców oraz asystenta rodziny **/akta kontroli str. 155-157/**.

Przepisy art. 95 ust. 1 ustawy wreszcie wskazują, iż w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższego aktu prawnego, umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia jest możliwe także w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce nie przebywało żadne dziecko poniżej 10 roku życia, co potwierdził Dyrektor w pisemnej informacji stanowiącej **akta kontroli str. 158**.

W okresie podlegającym kontroli rozdzielono 2 rodzeństwa. Zgodnie z informacją Dyrektora do placówki przyjęto 2 rodzeństwa składające się łącznie z sześciorga dzieci. Rodzeństwa te zostały rozdzielone w ten sposób, że troje młodszego rodzeństwa zostało umieszczonych w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu, natomiast troje starszych dzieci w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu. Dyrektor podkreślił przy tym, że *„kontakt między dziećmi był zapewniony z tego względu, że wszystkie placówki mieszczą się na wspólnej posesji przy ul. Żeromskiego 19, tylko w innych budynkach. Obecnie ze starszego rodzeństwa został jeden brat mieszkający w Domu „Promyk”, który w tygodniu przebywa w szkole specjalnej w internacie”* /akta kontroli str. 159/.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a) planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Praca w Jednostce prowadzona jest m.in. w oparciu o *Roczny plan pracy placówki opiekuńczo-wychowawczej w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2” w Morągu*, który opracowywany był na dany rok kalendarzowy /akta kontroli str. 22-52/. W planie tym wyszczególniono wszystkie wydarzenia oraz zadania realizowane przez Placówkę w ujęciu miesięcznym. Ponadto w Placówce na okres wakacyjny oraz okres ferii zimowych opracowywano Plan pracy na miesiąc lipiec oraz Plan pracy na miesiąc sierpień, oraz na okres ferii zimowych – stanowiące harmonogram pracy na okresy wolne od zajęć szkolnych, w których w zestawieniu tabelarycznym ujmowano: zadania realizowane w tym czasie, działania, termin realizacji oraz osobę odpowiedzialną za ich realizację /akta kontroli str. 53-61/.

Zgodnie z § 7 ust. 2, § 11 oraz § 14 Regulaminu, każdemu dziecku prowadzono następującą dokumentację:

- diagnozę wychowanka,
- plan pomocy dziecku,
- kartę pobytu dziecka,
- kartę odzieżową,
- protokoły z posiedzeń zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
- kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologów, pedagoga, lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu,
- arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych,
- dziennik i rozliczenie czasu pracy wychowawców,
- dziennik i rozliczenie czasu pracy nocnej wychowawców.

Ponadto w Placówce prowadzono:

- księgę ewidencji wychowanków,

- karty dyżurów wychowawców,
- jadłospisy,
- zeszyt wyjść wychowanków,
- zeszyt podawania leków,
- druki zapotrzebowania na zakup odzieży, artykułów szkolnych, artykułów higieny osobistej i chemii dla potrzeby dbałości o czystość pomieszczeń, pranie, zmywanie itp.,
- rejestr ucieczek - samowolnego oddalenia się wychowanka.

W aktach każdego dziecka gromadzono dokumentację medyczną, szkolną, sądową i osobową. Analiza dokumentacji przedłożonej kontrolującym, o której mowa powyżej, wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Placówce.

b) planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Oceny realizacji przez kontrolowaną Jednostkę zadań w zakresie planowania i realizacji indywidualnej pracy z wychowankiem dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 4 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 3, 4, 8 oraz 9 z Wykazu dzieci).

▪ sporządzanie diagnozy psychofizycznej

Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, iż - co do zasady - diagnozy psychofizyczne były sporządzane przez psychologa niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki w myśl § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia. W przypadku wychowanka z Wykazu dzieci pod poz. 3, który przybył do Placówki 3 listopada 2017 r. diagnoza psychofizyczna opracowana została po upływie 3 miesięcy, to jest w dniu 3 marca 2018 r. Wyjaśniając uchybienie Dyrektor wskazał, że *„(...) dziewczynka przybyła do placówki 30 listopada 2017 r. i ten okres przedświąteczny i ferii zimowych był czasem urlopów kadry i specjalistów oraz wyjazdów dzieci na święta i ferie. Opóźnienie to było efektem braku możliwości dokładnej obserwacji dziecka w tym feryjnym okresie, natomiast niezwłocznie po rozpoczęciu II semestru roku szkolnego zostało to zrealizowane”* /akta kontroli str. 160-161/. Przyczyną powyższego uchybienia był niewłaściwie przyjęty sposób organizacji pracy. Poza opóźnieniem w sporządzeniu diagnozy, nie stwierdzono bezpośrednich, negatywnych skutków uchybienia, jednakże należy zwrócić uwagę na fakt, że sporządzanie diagnoz bez zbędnej zwłoki ma istotny wpływ na planowanie i realizację oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych wobec dziecka.

Diagnozy psychofizyczne, stanowiące **akta kontroli str. 162-174**, zawierały informacje dotyczące:

- wychowanka,
- środowiska rodzinnego dziecka,
- rodzeństwa,
- stosunku rodziców do dziecka oraz dziecka do rodziców,
- innych członków rodziny utrzymujących kontakt z dzieckiem,
- dotychczas stosowanych form pracy z dzieckiem,
- stanu zdrowia dziecka,

a także analizę, zgodnie z zapisami § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia:

- mocnych stron dziecka,
- potrzeb dziecka (w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym),
- przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka,

- relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka,
- rozwoju dziecka.

W myśl zapisu § 14 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia diagnozy zawierały również wskazania dotyczące: dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, programu terapeutycznego, pracy z rodziną dziecka, pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Dodatkowo diagnozy te zawierały informację w zakresie leczenia specjalistycznego oraz – w przypadku dziecka z Wykazu dzieci pod poz. 3 – wskazania do dalszej pracy psychologicznej.

Ponadto ustalono, iż psycholog nie sporządzał aktualizacji diagnoz psychofizycznych dzieci. Przedłożona kontrolującym dokumentacja nie zawierała informacji wskazujących na potrzebę ich aktualizacji. Z informacji Dyrektora, uzyskanych w toku kontroli wynika, że nie zaistniały okoliczności wymagające dokonania aktualizacji tego dokumentu. Natomiast należy zaznaczyć, że w przypadku wychowanki z Wykazu dzieci po poz. 3 diagnoza sporządzona została w 2018 roku, zatem od jej opracowania upłynęło 7 lat. W tak długim czasie wskazania diagnozy mogą pozostawać nieaktualne, z racji wieku dziecka i zmieniających się wraz nim potrzebami. W ramach bieżącego instruktażu kontrolujący wskazali na zasadność aktualizowania diagnozy w przypadku dzieci, które bardzo długo przebywają w Placówce i zachodzą istotne zmiany w jego funkcjonowaniu.

▪ **opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja**

Zgodnie z zapisem art. 100 ust. 1 ustawy wripz praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest prowadzona na podstawie planu pomocy dziecku, sporządzonego i realizowanego przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem prowadzącym pracę z rodziną. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia. Plan opracowywany jest na podstawie diagnozy (niezwłocznie po jej sporządzeniu) oraz dokumentacji dotyczącej dziecka (o której mowa w § 8 rozporządzenia).

Stwierdzono, że wszystkie plany, które poddano analizie, zawierały podpis dziecka, potwierdzający, że stosownie do art. 4a ustawy wripz oraz § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono jego zdanie podczas opracowania tego dokumentu oraz podpis pracownika sporządzającego dokument. Nie zawierały natomiast potwierdzenia, że opracowywano je we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem realizującym pracę z rodziną. W przypadku wychowanków z Wykazu dzieci pod poz. 3 i 9 celem pracy z dzieckiem był ich powrót do rodziny biologicznej, istotne jest zatem, by plany tworzone były we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem realizującym pracę z rodziną, tak by skutecznie wesprzeć rodzinę i umożliwić dziecku powrót do niej. Zapytany o przyczynę powyższego braku Dyrektor wyjaśnił, że „*plany nie posiadają podpisu asystenta rodziny ponieważ rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny. Natomiast podmiot realizujący pracę z rodziną - PCPR i MOPS lub GOPS są we współpracy z nami w tym zakresie. Podmioty te są na bieżąco informowane o sytuacji rodzinnej dziecka i również przekazują nam informacje zwrotne podczas posiedzeń z zespołu, które odbywają się dwa razy w roku. Wtedy również składane są podpisy przez te podmioty, pod wnioskami dotyczącymi każdego wychowanka osobno*” /akta kontroli str. 184-185/. Powyższe wyjaśnienia Dyrektora znalazły potwierdzenie w przeanalizowanej dokumentacji lecz na planach pomocy dziecku nie odnotowano potwierdzenia współuczestniczenia asystenta rodziny lub podmiotu realizującego pracę z rodziną w jego opracowywaniu. Powyższa nieprawidłowość polegająca na braku

współpracy przy opracowywaniu planu może wpływać na koordynację działań pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w pracę z dzieckiem i rodziną oraz ograniczać możliwość monitorowania skuteczności podejmowanych działań, a w konsekwencji może utrudniać realizację działań wspierających dziecko i jego rodzinę. Powyższe mogło mieć związek ze stwierdzonym w toku kontroli brakiem powrotów dzieci przebywających w Placówce do rodziny w okresie podlegającym kontroli.

Stwierdzono, że dla każdego dziecka, którego dokumentację analizowano (tj. wychowanków, znajdujących się pod poz. nr 3, 4, 8 oraz 9 w Wykazie dzieci) opracowano plan pomocy, który obejmował cały okres pobytu dziecka w Placówce **/akta kontroli str. 175-183/**. Plany te opracowano z uwzględnieniem dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia.

W dokumentacji wychowanków znajdowały się bowiem m.in.:

- odpisy aktów urodzenia dzieci,
- orzeczenia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce,
- dokumentacja o stanie zdrowia dziecka, w tym karty szczepień,
- dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne,
- informacje o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach.

W planie pomocy określa się cele oraz działania krótkoterminowe i długoterminowe, ze szczególnym uwzględnieniem wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia – na co wskazują zapisy § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. W myśl § 15 ust. 3 pkt 2 tego rozporządzenia w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia.

Stwierdzono, iż każdy z poddanych analizie planów zawierał dookreślony cel pracy z dzieckiem (jeden z czterech wskazanych w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia) oraz działania długoterminowe oraz krótkoterminowe służące osiągnięciu założonego celu.

Podejmowane działania planowano w poniżej wskazanych sferach:

- 1) opiekuńczej,
- 2) rozwojowej,
- 3) rodzinnej,
- 4) społecznej,
- 5) szkolnej.

Zgodnie natomiast z zapisem § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia, plany winny uwzględniać potrzeby dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym. Nie stwierdzono skutków powstałego uchybienia. Dyrektor kontrolowanej Jednostki przedłożył również kontrolującym obowiązujący w Jednostce od stycznia 2025 r. nowy wzór planu pomocy dziecku, stanowiący **/akta kontroli str. 184-189/**, który zawierał wszystkie elementy, określone w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia.

Ustalono, że ujęte w poddanych analizie planach terminy realizacji działań nie zawsze były precyzyjne, tj. zawierały wpisy: „cały rok”, „w najbliższym czasie”, „praca ciągła”, „w miarę potrzeby”, „wg. potrzeb” **/akta kontroli str. 175-183/**. Zapisy takie wskazują, iż w planach określano częstotliwość podejmowanych działań, a nie termin ich realizacji. Należy podkreślić

przy tym, że ta kwestia była przedmiotem instruktażu wydanego podczas kontroli problemowej Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 1” w Morągu przeprowadzonej w dniach 9-14 sierpnia 2025 r., a jednocześnie w modyfikacjach planów sporządzanych w kontrolowanej Jednostce po tejże kontroli dookreślane są precyzyjne terminy realizacji działań. W związku z tym organ kontroli nie wydał zaleceń.

Podane analizie plany były modyfikowane nie rzadziej niż co pół roku, co potwierdza właściwą realizację zapisów § 15 ust. 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 190-191/**. Analiza tychże modyfikacji wykazała, że zawierały one wskazanie elementów podlegających modyfikacji, zaplanowane działania szczegółowe, sposób i termin ich realizacji oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za realizację działań. Modyfikacje zawierały również planowany termin kolejnej modyfikacji, a także ocenę zasadności pobytu dziecka w Placówce. Modyfikacje zawierały również podpis dziecka oraz wychowawcy Placówki. Nie zawierały natomiast śladu współdziałania z podmiotem realizującym pracę z rodziną w przypadku wychowanków, w stosunku do których planowano ich powrót do domu rodzinnego. Przyczyny oraz skutki tej nieprawidłowości opisano na stronie 9 i 10 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W ocenie kontrolujących poddane analizie plany były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami wydanymi przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne. Były także zindywidualizowane, gdyż zawierały ujęte w tych dokumentach wskazania do pracy z konkretnym dzieckiem.

Realizację działań ujętych w planach pomocy dokumentowano w zeszytach: dyżurów, wydawania leków, wyjść wychowanków oraz dokumentacji indywidualnej podopiecznych, prowadzonej przez wychowawców kierujących procesem wychowawczym dziecka (m.in. kartach pobytu, kartach udziału w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych arkuszach badań i obserwacji). Ponadto kwestię realizacji kontaktów z rodziną/osobami bliskimi odzwierciedlały oświadczenia osób przejmujących opiekę nad dzieckiem, w których wskazywali, iż zapewnią wychowankowi bezpieczeństwo i odpowiednie warunki do prawidłowego rozwoju podczas urlopowania.

- **prorowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Stwierdzono, że pedagog oraz psycholog, obejmując dziecko wsparciem, sporządzali *karty udziału w zajęciach specjalistycznych*, co odzwierciedla właściwą realizację zapisu § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia **/akta kontroli str. 192-194/**.

Ustalono ponadto, że w Placówce, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, dla każdego dziecka, którego dokumentację analizowano, psycholog oraz pedagog prowadzili arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych. Dokumentacja prowadzona przez pedagoga oraz psychologa odzwierciedlała m.in. prowadzoną pracę wychowawczą w Placówce oraz realizację działań Placówki w kontekście zaspokojenia potrzeb wychowanków poprzez objęcie ich specjalistycznym wsparciem. Dokumenty te zawierały: datę, treść obserwacji oraz pieczęć z podpisem osoby sporządzającej dokument w przypadku psychologa oraz opatrzone zostały podpisem pedagoga zatrudnionego w Placówce **akta kontroli str. 195-201**.

- **prorowadzenie kart pobytu**

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce, winno się prowadzić kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co 2 tygodnie (w przypadku dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu

interwencyjnego albo w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym) bądź co miesiąc (w przypadku umieszczenia dziecka w pozostałych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej).

Stwierdzono, że w Placówce sporządzano karty pobytu każdemu dziecku, którego akta poddano analizie. Analiza tych dokumentów wykazała, iż zawierały one wszystkie elementy, określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia. Ponadto w kartach pobytu znajdowały się dodatkowo informacje o samowolnym oddaleniu się dziecka poza POW **/akta kontroli str. 202-213/**.

Poddane analizie wpisy w *Kartach pobytu dziecka w Placówce* opatrzone były datą ich sporządzenia. Ustalono, że dokonywano ich nie rzadziej niż co miesiąc, zatem zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Analiza kart pobytu wykazała, że zawarte w nich informacje potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy i były z nimi spójne.

▪ **dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka**

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wrispz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

W okresie objętym kontrolą posiedzenia zespołu odbyły się terminowo, tj. w dniach: 23 maja 2023 r., 20 listopada 2023 r. oraz 14 maja 2024 r. **/akta kontroli str. 148-152/**.

Stwierdzono, że po odbytym posiedzeniu zespołu każdorazowo sporządzano dokument pn. *„Protokół z obligatoryjnego posiedzenia stałego zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk 2”*, w którym zawarto wszystkie cele ujęte w art. 136 ustawy wrispz **/akta kontroli str. 214-236/**. Analiza tego dokumentu wykazała, że we wszystkich obszarach dokonano niezbędnych wpisów. Ponadto w Jednostce sporządzano dokument pn. *„Wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce”*, którego wzór stanowią **akta kontroli str. 237-239**. Wniosek ten następnie przekazywano do właściwego sądu oraz ośrodka adopcyjnego, co jest zgodne z art. 138 ust. 2 ustawy wrispz.

Ustalono, iż oceny okresowe były dokonywane w obecności wszystkich osób, wskazanych w art. 130 ust. 1 ustawy wrispz.

Podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wrispz - zgodnie z art. 4a ustawy wrispz - w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, są obowiązane do jego wysłuchania, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Analiza protokołów okresowych ocen wykazała, iż nie zawierały one podpisów wychowanków, które potwierdzałyby ich zapoznanie się z wnioskami zespołu. Dyrektor poinformował, że każdy wychowanek Placówki *„jest informowany o ustaleniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w naszej placówce. Nie jest to w żaden sposób dokumentowane. Podopieczni omawiają ze swoimi wychowawcami modyfikacje indywidualnego planu pomocy dziecku. Ponadto w trakcie codziennej rozmowy przed oraz po posiedzeniu zespołu omawiamy z dziećmi zagadnienia, które ich bezpośrednio dotyczyły. Dzieci zawsze otrzymują odpowiedź na zadawane przez nich pytania. Omawiamy z nimi istotne sprawy ustalone przez zespół (...)”* **/akta kontroli str. 240-241/**. Powyższe potwierdzili wychowankowie Placówki podczas rozmów z kontrolującymi. Niemniej obowiązkiem Zespołu/wychowawcy - w myśl powołanego wyżej art. 4a ustawy wrispz - jest wysłuchanie dziecka. Zatem stwierdza się nieprawidłowość w powyższym zakresie, nie stwierdzono jej negatywnych skutków. W ocenie kontrolujących wysłuchanie wychowanka na okoliczność dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka winna być

udokumentowana np. poprzez złożenie adnotacji dziecka na protokole lub odnotowanie przez pracowników tego faktu w karcie pobytu. Zapewnienie wychowankowi możliwości zapoznania się z ustaleniami zespołu oraz jego wysłuchanie jest istotnym elementem realizacji praw dziecka w placówce, zgodnie z art. 4a ustawy wrispz. Dokumentowanie powyższego jest niezbędne, aby zapewnić realizację jego praw oraz umożliwić skuteczne planowanie i ocenę działań wychowawczych.

c) planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

W myśl art. 145 ust. 2 ustawy wrispz, osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Następnie, stosownie do zapisów art. 145 ust. 4 powyższego aktu prawnego, osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia (IPU).

W toku kontroli problemowej analizie poddano dokumentację pełnoletniego wychowanka (poz. nr 8 z Wykazu dzieci). Stwierdzono, że dokumenty znajdujące się w tych aktach zawierały wszelkie informacje - zgodnie z art. 145 ust. 1 i ust. 4 ustawy wrispz - w tym dotyczące: zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, sposobu działania w zakresie uzyskania wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez wychowanka zatrudnienia.

Stwierdzono natomiast, iż nie dochowano terminu na wskazanie osoby, która podejmie się funkcji opiekuna usamodzielnienia, a także terminu uzyskania zgody tej osoby na pełnienie tej funkcji – o czym mowa w art. 145 ust. 2 ustawy wrispz. Z dokumentacji wynika bowiem, że wyboru opiekuna procesu usamodzielnienia dokonano w dniu 1 czerwca 2023 r., natomiast Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie zaakceptował ten wybór w dniu 21 września 2023 r. Wychowanek powinien był natomiast dokonać wyboru opiekuna IPU co najmniej na rok przed osiągnięciem pełnoletności, zatem najpóźniej do dnia 20 maja 2023 r. Dyrektor Jednostki wskazał, że: *„Opóźnienie było efektem wyjazdu podopiecznej na wycieczkę i brakowało jej podpisu. Opiekun był w tej sprawie w kontakcie z pracownikiem PCPR w Ostródzie. Program został zatwierdzony i podpisany przez pana dyrektora z PCPR w Ostródzie bez obiekcji. Nie wniesiono w tej kwestii żadnych obiekcji. Natomiast program jest realizowany zgodnie z ustaleniami” /akta kontroli str. 242-249/.*

W ocenie kontrolujących zwłoka w wypełnieniu i przekazaniu dokumentacji usamodzielnianego wychowanka – mimo, że w tym przypadku nie przyniosła negatywnych efektów – winna być w każdym przypadku uzupełniona oraz przekazywana terminowo. Działania takie winny zostać ujęte również w rocznych planach pracy Placówki, gdyż niedopełnienie formalności w zakresie wyznaczenia opiekuna osoby usamodzielnianej oraz jego wyboru mogłoby przyczynić się do utraty przez wychowanka prawa do świadczeń przysługujących mu po opuszczeniu instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Przyczyną powyższego uchybienia jest niewskazanie w planie pomocy tego dziecka wprost działań związanych z samym procesem usamodzielnienia takich jak wyznaczenie opiekuna usamodzielniania oraz opracowanie IPU, niewłaściwa organizacja pracy oraz niedostateczny nadzór Dyrektora nad wykonującymi swoje zadania pracownikami.

Ustalono, że IPU wychowanka z Wykazu dzieci pod poz. 8 zawierał informacje dotyczące sposobu uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia. W IPU nie uwzględniono natomiast zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, co było niezgodne z art. 145 ust. 1 ustawy wripsz. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że IPU opracowywany jest na gotowym druku opracowanym przez PCPR w Ostródzie **/akta kontroli str. 250/**. Ze względu na fakt, iż Indywidualny Program Usamodzielnienia sporządzany jest według druku przekazanego i opracowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie kontrolujący w ramach bieżącego instruktażu wskazali Dyrektorowi Placówki na zasadność omówienia modyfikacji formularza Indywidualnego Planu Pomocy Dziecku z właściwym Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, aby zawierał wszystkie niezbędne elementy wynikające z ustawy wripsz.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniu 4 i 5 listopada 2024 r. rozmowy z 8 wychowankami, którzy wyrazili na to zgodę. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 251-256**.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się na temat sprawowanej opieki oraz zaspokajania ich potrzeb. Wszyscy wychowanków wskazali też, że w POW czują się bezpiecznie oraz potwierdzili, iż umożliwia im się kontakty z rodziną oraz osobami bliskimi. Osoby znaczące dla dziecka mogą również odwiedzać wychowanków w Jednostce, dzieci nie zgłosiły żadnych zastrzeżeń pod tym względem.

Wychowankowie w rozmowie z zespołem inspektorów wskazali również, że mogą liczyć na pomoc wychowawców, którzy m. in. pomagają w rozwiązywaniu sytuacji problemowych czy podejmowaniu działań. Powyższe wskazuje, że wychowankowie dobrze czują się w POW.

Na pytanie kontrolujących, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, wszyscy wychowankowie udzielili odpowiedzi twierdzącej. 6 wychowanków wskazało, że zostają zapoznawani z ustaleniami zespołu w sprawie okresowej oceny sytuacji dziecka, natomiast 2 dzieci wskazało, że: „*nie było jeszcze okresowej oceny w mojej sprawie*” oraz „*nie pamiętam*”.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 3 listopada 2025 r. zespół kontrolny przeprowadził przegląd pomieszczeń POW, a z dokonanych ustaleń sporządził protokół z oględzin, stanowiący **akta kontroli str. 257-258**.

Podczas oględzin stwierdzono, że kontrolowana Jednostka zlokalizowana jest na parterze budynku użytkowo-mieszkalnego. Składa się z siedmiu pokoi 2-osobowych przygotowanych na potrzeby 14 dzieci. Pokoje wychowanków wyposażone są w niezbędny sprzęt, tj. łóżka z możliwością schowania pościeli, biurka z lampkami, szafy ubraniowe i szafy do przechowywania innych rzeczy osobistych. Pokoje są odpowiednio oświetlone, a ich powierzchnia umożliwia wychowankom swobodne funkcjonowanie oraz naukę. W Placówce znajduje się również kuchnia z jadalnią (wyposażona w meble, sprzęt AGD oraz stół z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz przygotowywania i spożywania posiłków. Ponadto Jednostka dysponuje 1 łazienką z 3 prysznicami, umywalką i WC oraz

2 oddzielnymi łazienkami z WC. Do dyspozycji Placówki pozostaje również pokój do wypoczynku, pokój wychowawców oraz pomieszczenie socjalne.

Kontrolowana Jednostka posiadała warunki lokalowe zgodne z obowiązującym standardem, określonym w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

UWAGI I WNIOSKI

Poza stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, Placówka co do zasady realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w diagnozach psychofizycznych dzieci i w opracowanych planach pomocy. Obszerna dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieciom oraz przygotowanie małoletnich do usamodzielnienia.

Ustalono, iż indywidualna dokumentacja każdego dziecka prowadzona jest w sposób przejrzysty i czytelny przez wychowawcę kierującego jego procesem wychowawczym. Zawarte w niej informacje na temat prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej wskazują, że Placówka realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w opiniach, diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom. Dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieciom.

Na podstawie rozmów przeprowadzonych z wychowankami stwierdzić należy, że wszyscy wychowankowie pozytywnie ocenili opiekę sprawowaną przez wychowawców, co świadczy o tym, iż kontrolowana Jednostka dba o zabezpieczenie standardu usług, o których mowa w §18 Rozporządzenia.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wrispz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Diagnozy psychofizyczne dzieci umieszczonych w Placówce sporządzać bez zbędnej zwłoki, zgodnie z § 14 rozporządzenia.**
- 2. Plany pomocy dziecku oraz ich modyfikacje współtworzyć z asystentem rodziny lub podmiotem realizującym pracę z rodziną i dokumentować ten fakt.**
- 3. W planach pomocy dziecku uwzględniać wszystkie elementy, o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia.**
- 4. Wyznaczenia osoby, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia dokonywać zgodnie z terminem wskazanym w art. 145 ust. 2 ustawy wrispz.**
- 5. Wdrożyć informacje i pouczenia przekazane w formie instruktażu w bieżącą pracę Jednostki.**

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania

wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015 poz. 1477).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Zespół kontrolujących:

Wioletta Sinkiewicz - *główny specjalista*

Iwona Czmochowska - *główny specjalista*